

ด่วนที่สุด
ที่ พศ ๐๐๐๑/๗๑๐๗

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ตำบลดอนเมือง อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง การให้ความเห็นร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การวิจัยและข้อกำหนดจริยธรรมการวิจัยซึ่งมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๕๙๗๑ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๗
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๒๕๔ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ - ๒ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งว่าสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การวิจัยและข้อกำหนดจริยธรรมการวิจัยซึ่งมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน พ.ศ. .... จึงขอให้เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอเรียนว่า ได้พิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การวิจัยและข้อกำหนดจริยธรรมการวิจัยซึ่งมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน พ.ศ. .... แล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๓ ได้กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (กสว.) โดยความเห็นชอบของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ กำหนดหลักเกณฑ์การวิจัยและข้อกำหนดจริยธรรมการวิจัยซึ่งมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และโดยที่ร่างพระราชกฤษฎีกาที่เสนอมาดังกล่าวข้างต้น มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาการวิจัยซึ่งอาจมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ทำหน้าที่สอดส่องดูแลให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการวิจัยที่เกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการกำกับ ดูแล ส่งเสริมการวิจัยศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน อันเป็นมาตรการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัยของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม และนักวิจัยให้มีความชัดเจน เป็นไปตามจริยธรรมการวิจัย ไม่กระทบต่อหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นการส่งเสริมการวิจัยให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ก่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมให้ก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพ จึงเห็นชอบด้วยในหลักการที่จะให้มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดหลักเกณฑ์การวิจัยและข้อกำหนดจริยธรรมการวิจัยซึ่งมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

/แต่...

แต่อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่า ตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๓ ได้บัญญัติกำหนดให้ คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (กสว.) โดยความเห็นชอบของสถานนโยบาย เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การวิจัยและข้อกำหนดจริยธรรมการวิจัยซึ่งมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมิได้บัญญัติหรือให้อำนาจในการแต่งตั้ง คณะกรรมการพิจารณาการวิจัยซึ่งอาจมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อทำหน้าที่ในลักษณะเดียวกันกับ กสว. ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ วรรคสอง บัญญัติกำหนดให้ เสรีภาพทางวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนและต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น การบัญญัติข้อห้ามหรือข้อจำกัดของการวิจัยอาจเข้าข่ายการปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น และขัดกับเสรีภาพทางวิชาการ รวมไปถึงอาจเป็นการจำกัดโอกาสในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์หรือทดลองโดยสุจริตของนักวิจัยจำนวนมาก ดังนั้น จึงเห็นว่า หากมีความจำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการวิจัยซึ่งอาจมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เพื่อทำหน้าที่ในลักษณะเดียวกันกับ กสว. อาจจำเป็นต้องบัญญัติบทให้อำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรืออาจต้องบัญญัติให้การกำหนดหลักเกณฑ์การวิจัยและข้อกำหนดจริยธรรมการวิจัยซึ่งมีปัญหากับหลักศาสนา วัฒนธรรม จารีตประเพณี หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ของคณะกรรมการหรืออนุกรรมการตามพระราชกฤษฎีกา ต้องได้รับความเห็นชอบจาก กสว. รวมทั้งอาจจำเป็นต้องบัญญัติในเรื่องของการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการและการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวไว้ในพระราชกฤษฎีกาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอินทพร จันเอี่ยม)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานเลขานุการกรม (กวิสรา ร่วมญาติ)

โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๓๔

โทรสาร ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๓๕